

ილორი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru
E-mail: r.jalagania@mail.ru

№412 (471) 15-29 აგვისტო 2017 წ. სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო ფასი 50 თეთრი
სირცხვილი ის კი არ არის, რომ მებრულად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიხით მებრული ენა – აკაკი შანიძე

**ზურაბ
კვარაცხელიას
ბლოგი:
14 აგვისტო
და ზვიად ^{88.7}
ბამსახურდია...**

**მებრული
^{88.3,10}
პოეზიის
ანთოლოგია**

**ბევრისთვის უცნობი და
საინტერესო
ისტორიები აკაკი
წერეთლის ვაჟის ცხოვრე-
ბიდან ^{88.6}**

**ლუარა სორდია:
მერაბ კოსტავას
პოეზია**
პოეტს მტკიცედ ეპყრა ხელთ საკუთარი
ჯვარი და ქრისტეს ჯვარი, მარტვილო-
ბისთვის მუდმივ მზადყოფნას... ^{88.2}

**ჰამლეტ ჭიკაბავილი: ^{88.5}
ღირს, გაზის გაყიდვით
მიღებული ფულის ფასად
მსოფლიო მშვიდობის
სასწორზე დადება?**

**უკანასკნელი
ინტერვიუ ^{88.6}
კასთან,
რომელმაც 48
ენა იცოდა**

**იზა თამაზაშვილი:
რუსეთთან ურთიერთობის
აღდგენის სურვილი თუ
ორმაგი სტანდარტი? ^{88.8}**

**ტყვიის გაღებებელი
ოღანობა, უმეზსად,
აღბლობრივ საქონლის
სორცსა და სურსათშია ^{88.7}**

**ლავრენტი
ბერიძე —
საბჭოთა
კავშირის
ცილდანაგებელი
გმირი ^{88.4}**

**ბუთუ- ^{88.9}
რაულის
წყარო
ღიაბაბს
არჩენს?!**

გაპრისტოვის უსნობი და სინტერესო ისტორიები აკაკი წერეთლის პაპის სხობის შესახებ

ისტორიულ-შემეცნებითი ჟურნალი "ისტორიანი" წარმოგიდგინებთ სინტერესო მასალებს აკაკი წერეთლის ვაჟის - ალექსი წერეთლის ცხოვრებაზე...

მელიტონ ბაღანაშვილის ოჯახში ეცნობოდნენ და მაშინვე დიდი სიყვარულით უწყებდნენ საუბარს მამაზე...

სინტერესო ისტორიები აკაკი წერეთლის ცხოვრების შესახებ. ალექსი წერეთელი 1896-1897 წლებში ხარკოვში ჩამოაყალიბა საოპერო დასი...

ვანო სარაჯიშვილს, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორს ოღონდ ბახუტაშვილ-შულგინას...

გამახარა. არასოდეს საეჭვოდ არ მიმანდა შენი ნიჭიერება და ენერჯია. ჩემს ახლოს შეგეძლო ასევე მეტი სარგებლობა მოგეტანა...

უკანასკნელი ინტერვიუ კასთან, როგორც 48 ენა იმოდან

(არაკინი იხის, რამდენი ასეთი ტალანტი დაიკარგა უზომ-უკვლოდ საზოგადოებისა და ხელისუფლების გულ-პრილოვის გამო!)

სტატიას მაშინ გახეთმა. გთავაზობთ სტატიას არქივიდან: "მის სანახავად ფოთში თავად ჩავედი. ტული გვასაღია (ასე ეძახიან ფოთლები) ძალზე დაუძღვრებული ნადა...

მოსწავლეებსაც ვეღარ ვამზადებ და ვცხოვრობ ასე, სიღარიბის ზღვარს მიღმა. ბოლო დროს სუნთქვაც მიჭირს, ხელებიც მიკანკალებს...

თეტიკური თვალსაზრისით, მეორე, ზუსტად ისე იქნებოდა, როგორც იკითხება. ეს ანბანისთვის უდიდესი პლუსია. სხვა საკითხია, როგორ ვექვეყნებოდა...

ბუთურაულის წყარო დიაბეზს არჩენს?

მსოფლიოში ყველაზე მდიდარ ქვეყნად აღიარებულია ქვეითი, რომელიც ლაშის ნავთობზე სურავს და თითოეულ ქვეითელს ფუფუნებაში სმოკრების საშუალებას აძლევს. ისინი სწობილია, რომ არაბულ და აფრიკის ქვეყნებში სასაქონლო წყალი დიდი ღირებულება და ლიბრი წყალი ზოგჯერ 4-ჯერ ძვირია სანაწარმად.

საქართველოში რომ წყაროს წყლებია, ამის კაზიმონი ქვეყანა ქვეითზე ნაკლებად მდიდარი არ უნდა იყოს, მაგრამ ჩვენი ხელისუფლებების გაუმაძღრობის გადაწყვეტის არაპირი აღიარებას წყლის სააქციო საზოგადოების შექმნას და მის საფუძველზე თითოეული ქართველის სმოკრების დონის ამაღლებას. თავად განსაზღვრეთ — საშუალო ფასებით რომ გადავიანებარებოდით, მხოლოდ ახარბიჯანს, ჩვენთან, უფასოდ მიიქვს, ყოველ წელს, დაახლოებით სამი მილიარდი დოლარის ღირებულების სასაქონლო წყალი, მაშინ, როცა იგივე ახარბიჯანელები ლაშის მოსხლად გვაძრობენ ზედა რეზერვის მოწოდებული ბუნებრივი აირის და სანაწარმის ღირებულების გადახდისას.

ამ წერილში მოგიტყვებთ ქართული ბუნების კიდევ ერთ საოცრებაზე — წყაროზე, რომელიც უმკითხველს დააჯილდოებს არჩენს.

“ჩემი ხელით ამოვიტანე უფანგავი ლითონის ბაკი ბათუმშიდან, მეზობლები დავიხმარე და წყაროს წყლით წესიერად რომ ისარგებლონ, ადგილი ისე მოვაწყვე”...

თუ შესაბამისმა გამოკვლევებამაც დადასტურა, შუახვევის მუნიციპალიტეტის სოფელ ბუთურაულიდან გამოგზავნილი შეტყობინება შესაძლოა, უნიკალური მოვლენის სათავედ იქცეს — მოსახლეობის თქმით, სოფელში შემთხვევით აღმოჩენილმა წყარომ უამრავი ადამიანი განკურნა დიაბეტისაგან. ჩვენც დავინტერესდით და სოფელ ბუთურაულის რწმუნებულ ამირან მახანაძეს ვესაუბრეთ.

— ამ წყაროს ძალია საკუთარ ჯანმრთელობაზე გამოვცადე და მართლაც სასწაული ქნა.

— წყარო როგორ აღმოაჩინეთ?

— სოფელში ერთი ვაკე ადგილია, ნატბურებს ვეძახით, ირგვლივ ფერდობებზე მშენიერი ფიჭვის ტყეებია. სწორედ აქ მიხდოდა სიმინდის დათესვა. რახან ყამირი იყო, ფერდობზე ტრაქტორი ჩავიყვანე, მაგრამ ტრაქტორს მიწა ჩაექცა და უზარმაზარი ღრმული გაჩნდა. შევინძნე, რომ ღრმული შიგნით ნელ-ნელა სველდებოდა წყლით. მივხვდით, რომ მიწისქვეშა წყალს მივადექით.

ტექნიკაზე უარი ვთქვი და ხელით შევუდექი მიწის დამუშავებას. მუშაობისას ბუნებრივად, დადლივ კაცს წყალი მოუნდებოდა. ჩემს თავს ვუთხარი, რაღა შინიდან წამოდებული გამობარი წყალი ვსვამთ, აგერ, ეს წყალი დაგლიოთ-მეთქი. ცივი წყალი იყო, ოღონდ, ბოლო ელუპზე გადავლაპისას ვიგრძენი, რომ წყალი ჩვეულებრივთან შედარებით, თითქოს ბლანტი იყო. ეს ბიჭებმაც თქვეს, — თითქოს სქელია, მაგრამ, გემრიელია და სანამ გმუშაობთ, ვსვამთ. მაშინ განსაკუთრებული არაფერი მიფიქრია, მაგრამ ერთი ეგ კი იყო, რომ რაღაცნაირად ჩიტვით შევსებუქდი. დიაბეტი მაქვს და ხშირად ვგრძნობ სისუსტეს. მოკლედ, სისხლში შაქრის დონე საგანგებოდ გავიზომე და 85 ნიშნულზე აღმოჩნდა. რა თქმა უნდა,

იმწამს არ დავიჯერე, რომ ეს წყაროს მოქმედებით მოხდა, მაგრამ რაღაც ეჭვმა გამკრა და შაქრიანი დიაბეტი ვისაც აქვს, ყველას ვთხოვე, — ჩვენი წყაროს წყალი დალიეთ-მეთქი. დალიეს და ყველას სისხლში შაქარი ნორმის ფარგლებში დადგა.

წყალი ლაბორატორიაშიც გავვზახეთ, მაგრამ გვითხრეს, — მაგის გამოკვლევას დიდი დრო სჭირდებაო. ჩვენ კი არ დაგვიცდია და ეს ამბავი ყველას შევატყობინეთ, ვისზეც ხელი მიგვიწვდა — შაქრიანი დიაბეტით უამრავი ადამიანი დაავადებული. თუკი მათ ვუშველით, ამაზე დიდი წყალობა რაღა უნდა იყოს! ჩემი ხელით ამოვიტანე უფანგავი ლითონის ბაკი ბათუმშიდან, მეზობლები დავიხმარე და წყაროს წყლით წესიერად რომ ისარგებლონ, ადგილი ისე მოვაწყვე.

ამას წინათ, ეს უკვე მეორედ, კახელი კაცი ამოვიდა, ილოცებოდა, — ხუთი წლის შვილი მკვებს დიაბეტით დაავადებული და ამ წყალმა მომიწინაო. ისიც კი გავიგეთ, რომ ვიღაცამ წყალი წაიღო და გაყიდა. ეს არ გამისარდა — ზეციერის ბოძებულს პირადი კეთილდღეობისთვის არავის დავანებებთ — წყარო ხალხს უნდა იყოს.

მთერ მრამე

რა ბიზნესებს აკონტროლებდნენ მსოფლიოს სწობილი განგსტერები

სხვა უამრავ “სიკეთესთან” ერთად ამერიკა ითვლება ქვეყანად, სადაც დაიბადა რეკეტი, როგორც “წარმოების” ერთ-ერთი დარგი და მკვლელობები ფულის გამოძღვისათვის. ამ წერილში გაგაცნობთ. ცნობილ განგსტერებსა და მაფიოზებს, რომლებიც მსოფლიოს შიშის ზარს სცემდნენ და თავის დროზე სხვადასხვა მსხვილ უკანონო ბიზნესში იყვნენ ჩართულნი.

ჯოზეფ ბონანო (1905-2002) კუნძულ სიცილიაზე დაიბადა. 15 წლის დაობდა. 19 წლისა, მუსოლინის რეჟიმს ჯერ კუბაზე გაექცა, შემდეგ აშშ-ში გადაბარდა. მარან-ძანოს ბანდა იტალიის ყველის ქარხნებს, სამკერვალოებსა და სამგლოვიარო ბიუროებს აკონტროლებდა. ბანდის ლიდერის მოკვლის შემდეგ ბონანომ კაპიტალის დაგროვება შეძლო, მაგრამ საქმეებს სხვა, უფრო გავლენიანმა განგსტერებმა ჩამოაბიძგეს. ბონანომ დრმა მოხუცებულ-ლობადე მიაღწია.

არტურ ფლანკინი (1902-1935), მეტსახელად “**შოლანდიელი შულცი**” ბრონქსში დაიბადა. პირველად ციხეში 17 წლის ასაკში, ქურდობისთვის მოხვდა. იქიდან გამოსული, სპირტიანი სასმელების ბიზნესში ჩაერთო (იმ პერიოდში ამერიკაში მშრალი კანონი მოქმედებდა). მის ბანდას კაპონე და ლუჩანო მტრობდნენ. განგსტერი 1935 წელს ანასტასიას ბრძანებით მოკლეს.

ჯონ ბოტი (1940-2002) 16 წლის იყო, როცა ქუჩურ ბანდაში — “**ბიჭები ფულტონ-როკაუეიდან**” მოხვდა და ცოტა ხანში მისი ლიდერი გახდა. “**ბიჭები**” ქურდობდნენ და მანქანებს იტაცებდნენ. 70-იან წლებში გოტი გამბინოს ერთ-ერთი კლანის წევრი გახდა, რომელსაც პოლ კასტელანო ხელმძღვანელობდა. გოტი კასტელანოსგან მალულად, ნარკოტიკებით ვაჭრობდა და როცა ბოსმა მისი თავიდან მოშორება გადაწყვიტა, თავად მოკლა კასტელანო. ჟურნალისტებმა გოტის “**ელგანტური ჯონი**” შეარქვეს. პოლიციამ მაფიოზი 1992 წელს მკვლელობისთვის გაასამართლა. გოტი 2002 წელს ციხეში გარდაიცვალა.

მიიარ ლანსკი (1902-1983) რუსეთში (დღევანდელი ბელორუსის ტერიტორიაზე) დაიბადა. მეიერ სუხომლიანსკი პატარა იყო, როცა მშობლებმა ამერიკაში წაიყვანეს საცხოვრებლად. ნიუ-იორკში ჯერ ჩარლზ ლუჩანოს დაუმეგობრდა, შემდეგ — ბავსი

სიგალს. სამეუღლე ბანდა — “**ბავი და მეიერი**” ჩამოაყალიბა. თავდაპირველად ახარტულმა თამაშებმა გაიტაცა, შემდეგ ფულს “**ათეთრებდა**”. როცა მეგობრებმა ფული ვერ გაიყვეს, ლანსკიმ სიგალის მოკლა ბრძანა. მიუხედავად იმისა, რომ მისი ბანდის წევრები მთელი მსოფლიოს სამორინეებს აკონტროლებდნენ, ლანსკის ერთი დღეც არ გაუტარებია ციხეში.

ზრანფსპო პასტილია (1891-1973) 13 წლის იყო, როცა ბანდისტების გარემოცვაში მოხვდა და სახელიც შეიცვალა — ფრენკ კოსტელო გახდა. ჩარლი ლუჩანოსთან დამეგობრების შემდეგ ახარტულ თამაშებში ჩაება. მაფიოზების გარდა, იგი პოლიტიკოსებთანაც მეგობრობდა, რომელთა დახმარებითაც, არაერთხელ აარიდა პატიმრობას თავი. ვიტო ჯენოვესესთან დაპირისპირების შემდეგ, კოსტელო საქმეებს ჩამოშორდა და ღრმა სიბერემდე იცოცხლა.

ალ კაპონე (1899-1947) ბრუკლინში, იტალიელი ემიგრანტების ოჯახში დაიბადა. ლუჩანოს მსგავსად, ისიც “**ხუთი წერტილის**” წევრი იყო. შეტაკებისას მიღებული ჭრილობის გამო, მეტსახელად “**სახენა-იარევი**” შეარქვეს. 1919 წელს ჩიკაგოში გადასახლდა და ჯონი ტორიოს ბანდას მიეკუთვნა. 26 წლისა, უკვე ამ ბანდის ლიდერი გახდა. მისი ძირითადი სფერო რეკეტი, სუტენირობა და სათამაშო ბიზნესი იყო. 1929 წლის ვალენტინობას უამრავი მაფიოზი გამოასალმა სიცოცხლეს. რამდენჯერმე დაუსხლტა პოლიციას, მაგრამ 1931 წელს გადასახადების გადაუხდელობისთვის გაასამართლეს. ციხიდან 7 წლის შემდეგ გამოვიდა და დიდხანს აღარ უცოცხლია.

ბენჯამინ “ბაბი” სიგალი (1906-1947). მან ჩარლი ლუჩანოს ბრძანებით უამრავი ადამიანი გამოასალმა სიცოცხლეს. 30-იან წლებში ბავსი პოლიციუდის ვარსკვლავებს დაუმეგობრდა და ლანსკისგან კაზინო

“ვლამინგო” გახსნა. როცა კოლეგებმა აღმოაჩინეს, რომ სიგალი ფულს იპარავდა, მოკლეს.

ჯუზეპე ანტონაიო დოტო “ჯო აღონ-ისი” (1906-1971) ნეოპოლში დაიბადა. მოგვიანებით მისი ოჯახი ამერიკაში გადასახლდა. 1928 წელს აღონის მეგობრებთან ერთად, პიზანოს ბანდის წევრი გახდა. ფრენკ კოსტელო ბრმად ენდობოდა, ის ყველა მაფიოზურ გარჩევას ესწრებოდა. სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში ნიუ-ჯერსის სათამაშო ბიზნესს განაგებდა. ერთი პერიოდი რობერტ კენედის მხარდამჭერი იყო. დოტო ერთ-ერთი იმ განგსტერთაგანია, ვინც ბუნებრივი სიკვდილით გარდაიცვალა.

ბერნარდო პოლმანტანო სიცილიაზე, სოფელ კორლეონეში 1933 წელს დაიბადა. ახალგაზრდა განგსტერზე ლუჩანო ლიჯიო ამბობდა: “**ანგელოზი იხვრის და ქათმის ტვინი აქვს**”. მოგვიანებით იგი კორლეონეების ბანდაში აიყვანეს. დროთა განმავლობაში, ძალაუფლება და ავტორიტეტი მთიპოვა და კორლეონეს ბანდის ლიდერი გახდა. იარაღით, ნარკოტიკებით ვაჭრობდა და სათამაშო ბიზნესს აკონტროლებდა. 90-იან წლებში 73 წლის მაფიოზი პოლიციამ დააკავა და იგი სიცოცხლის ბოლომდე ციხეში დარჩება.

